

Vlaams
Parlement

stuk **1943** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 15 maart 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met het akkoord
tussen het Koninkrijk België
en het Vorstendom Liechtenstein
inzake de uitwisseling van inlichtingen
met betrekking tot belastingaangelegenheden,
ondertekend te Brussel op 10 november 2009

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Algemeen kader

1.1. *De strijd tegen de ‘rechtsgebieden met lage of beperkte belasting’ en de schadelijke belastingpraktijken*

In 1996 constateerden de lidstaten van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) de noodzaak van toezicht op de fiscale gevolgen van de geleidelijke liberalisering van de internationale handel en investeringen. Als de toenemende mobiliteit van kapitalen een onbetwistbare rol heeft gespeeld in de economische groei, heeft zij immers ook de belastingstelsels van de verschillende staten tegen elkaar uitgespeeld. Die concurrentie heeft geleid tot een opbod bij het invoeren van stimuleringsmaatregelen en tot de bloei van ‘rechtsgebieden met lage of beperkte belasting’.

Deze toestand zorgde voor een verstoring van het evenwicht op het vlak van investeringsbeslissingen die in het algemeen schadelijk is voor de begroting van de meeste landen. De lidstaten belastten de OESO er dan ook mee om maatregelen uit te werken om die verstoring tegen te gaan.

Op grond van dat mandaat heeft de OESO in 1998 een rapport voorgelegd waarin de criteria zijn vastgelegd die kenmerkend zijn voor rechtsgebieden met lage of beperkte belasting en schadelijke belastingpraktijken. Dit rapport bevatte aanbevelingen tot het invoeren van een reeks unilaterale, bilaterale of multilaterale maatregelen om die stelsels en die praktijken op een gecoördineerde wijze te kunnen bestrijden. Bij die maatregelen hoorden met name ook het opheffen van de bepalingen die de toegang van de belastingdiensten tot bankgegevens beperkten en een intensievere en doeltreffender aanwending van de procedures voor internationale administratieve bijstand.

In 2000 verklaarde het Comité voor fiscale zaken van de OESO dat alle lidstaten aan hun belastingadministraties toegang tot bankgegevens moesten verlenen met het oog op de uitwisseling daarvan met hun verdragspartners. De lidstaten kregen ook nog andere aanbevelingen, meer bepaald het verbod op anonieme bankrekeningen of de verplichting om inlichtingen uit te wisselen in die gevallen waarin de aangezochte staat de gevraagde inlichtingen niet nodig heeft voor de toepassing van zijn eigen belastingwetgeving. De initiatieven die de lidstaten (en de staten die het statuut van waarnemer hebben) namen, werden onderworpen aan een gedetailleerd onderzoek waarover de OESO in 2003 en 2007 rapporten publiceerde.

1.2. *Opbouw van het internationale proces met focus op de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden*

In 2002 werkte het ‘Global Forum’ inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen een modelverdragstekst uit die beperkt blijft tot de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden. Het Global Forum pleit voor het sluiten van overeenkomsten conform de beginselen die in dat modelverdrag zijn opgenomen. De uitwisseling van bankgegevens is één van die beginselen. Sinds 2006 wordt in een jaarlijks rapport verslag uitgebracht over de vooruitgang die de landen die actief zijn in het forum, maakten.

Als gevolg van die acties werd tevens een paragraaf 5 ingevoegd in artikel 26 van de OESO-modelverdragstekst. Op grond van dat artikel 26 is een staat in principe niet verplicht om inlichtingen te verstrekken die ingevolge zijn wetgeving niet kunnen worden verkregen. De nieuwe paragraaf 5 wijkt af van dit beginsel en laat een staat niet toe het verstrekken

van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat die inlichtingen in het bezit zijn van een bank. Samen met Luxemburg, Oostenrijk en Zwitserland maakte België voorbehoud bij deze nieuwe bepaling.

1.3. De aansluiting van België bij het internationale proces

België aanvaardde om in het dubbelbelastingverdrag met de Verenigde Staten (VS), dat het op 27 november 2006 ondertekende, een bepaling op te nemen die analoog is aan artikel 26, paragraaf 5. De wet van 3 juni 2007 houdende goedkeuring van die overeenkomst staat toe dat de Belgische administratie, in afwijking van artikel 318 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB), een belasting vestigt ten laste van een Belgische belastingplichtige op grond van inlichtingen die de Amerikaanse administratie heeft ingewonnen bij een Amerikaanse bank.

Onmiddellijk na het sluiten van de overeenkomst met de VS heeft België vanaf januari 2007 binnen de internationale instanties zoals de OESO, de Europese Unie (EU) en de Verenigde Naties (VN), laten weten dat het bereid was om geval per geval met andere staten te onderhandelen over een verdragsbepaling die gelijklopend zou zijn aan die overeengekomen met de VS. Op deze aanzet van België is geen enkel initiatief van verdragspartners gevolgd. In 2008 heeft België vastgehouden aan zijn principiële voorbehoud tegen de OESO-modelverdragstekst, maar het heeft duidelijk aangegeven dat het bereid was om, geval per geval, een verdragsbepaling te aanvaarden met betrekking tot het uitwisselen van bankgegevens.

België sloot zich in maart 2009 volledig aan bij de regels inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen die binnen de OESO werden uitgewerkt.

1.4. Versnelling van het proces

De groep van de twintig belangrijkste economieën (G20) bevestigde op 2 april 2009 de nood aan transparantie en internationale samenwerking in belastingzaken en dreigde met sancties tegen de staten die terughoudend zijn om zich aan te sluiten bij de OESO-modeltekst. De staten die deel uitmaken van het Global Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen, werden over drie lijsten verdeeld, in functie van de vooruitgang die elk van hen had geboekt bij het invoeren van de OESO-modeltekst. België stond op de ‘grijze’ lijst van landen die het model nog niet op een voldoende manier gebruiken.

Teneinde van de grijze lijst te verdwijnen, voerde België sinds maart 2009 zijn inspanningen op om zo snel mogelijk internationale overeenkomsten te sluiten die het uitwisselen van bankgegevens mogelijk moeten maken. Dankzij die inspanningen ondertekende België op zeer korte tijd twaalf overeenkomsten die voorzien in een administratieve bijstand volgens de eisen van de OESO-modeltekst. Daardoor is België sinds 17 juli 2009 opgenomen in de ‘witte’ lijst met staten die het model van de OESO reeds wezenlijk gebruiken.

Sinds 2009 heeft België een veertigtal nieuwe dubbelbelastingverdragen, protocollen en specifieke akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen (‘Tax Information Exchange Agreements’, TIEA’s) ondertekend om de uitwisseling van bankgegevens mogelijk te maken. Dit brengt het totaal op ongeveer negentig dubbelbelastingverdragen waarin bepalingen zijn opgenomen die voorzien in het uitwisselen van inlichtingen.

2. De OESO-modelverdragstekst

In de schoot van het Global Forum kreeg een werkgroep, samengesteld uit vertegenwoordigers van zowel OESO-lidstaten als niet-leden die de verbintenis zijn aangegaan om zich aan te sluiten bij de OESO-standaard inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen, de opdracht een rechtsinstrument te ontwikkelen dat kan worden gebruikt voor het starten van een effectieve uitwisseling van inlichtingen met het oog het OESO-initiatief

inzake schadelijke belastingpraktijken. De modeltekst is de norm voor een effectieve uitwisseling van inlichtingen.

Wanneer het sluiten van een dubbelbelastingverdrag onmogelijk blijkt, kan de uitwisseling van inlichtingen worden geregeld door een akkoord ad hoc waarvan de bepalingen zijn gebaseerd op het OESO-modelakkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.

3. Het ontstaan van het akkoord

België en Liechtenstein waren van mening dat hun goed ontwikkelde economische banden een verdere samenwerking vergen. Ze wensden hun onderlinge betrekkingen verder uit te bouwen door tot beider voordeel samen te werken op fiscaal gebied.

Op 29 juni 2009 verzocht de Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën de Liechtensteinse belastingdiensten een akkoord te sluiten. De bijgevoegde ontwerptekst week op een paar punten af van de OESO-modeltekst om rekening te houden met de Belgische internrechtelijke beperkingen om bankgegevens te verkrijgen.

Liechtenstein antwoordde op 14 juli 2009 dat het bereid was te onderhandelen op basis van de Belgische ontwerptekst en dat het ook was geïnteresseerd in het sluiten van een algemeen dubbelbelastingverdrag.

De onderhandelingen werden schriftelijk gevoerd tussen 25 augustus en 23 oktober 2009. Liechtenstein verzocht om de ontwerptekst op een aantal punten aan te passen, waarbij het verwees naar de TIEA's die het heeft gesloten met het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Duitsland. Er werd ook voorgesteld een protocol toe te voegen aan het akkoord. België kon akkoord gaan met het grootste deel van de Liechtensteinse voorstellen tot amendering van de ontwerptekst.

Het Belgische voorstel om een paragraaf 3 in te voegen in artikel 3 werd aanvaard. Op verzoek van België werden ook de aanhef van artikel 5, §4, de tekst van artikel 5, §5, h), en de tekst van artikel 7, §1, gewijzigd zodat het internrechtelijk bankgeheim België niet zou verhinderen om bankgegevens uit te wisselen met Liechtenstein en het akkoord conform de internationale standaard is.

Een Liechtensteins voorstel om een bijvoegsel toe te voegen waarin de uitvoering van artikel 6 over belastingcontroles in het buitenland wordt toegelicht, werd niet weerhouden. De verdragspartijen kwamen overeen de toekomstige samenwerking op dit vlak via onderling overleg te regelen.

De onderhandelingen werden op 27 oktober 2009 afgerond met de parafering van de ontwerptekst.

4. Doel van het akkoord

Het akkoord heeft tot doel inlichtingen uit te wisselen die 'naar verwachting relevant zijn' voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving van de verdragsluitende staten. In België heeft het akkoord betrekking op de belastingen die in het akkoord worden vermeld.

Het akkoord biedt eveneens de mogelijkheid om belastingcontroles in het buitenland uit te voeren.

Het akkoord is grotendeels gebaseerd op het OESO-modelakkoord inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden. Dat model maakt de internationaal vereiste norm uit voor een effectieve uitwisseling van inlichtingen.

5. Belang voor Vlaanderen

Artikel 3, 3°, van het akkoord, stelt:

“Dit akkoord is *niet* van toepassing op belastingen die in beide overeenkomstsluitende partijen door of ten behoeve van een staatskundig onderdeel of een plaatselijke gemeenschap daarvan worden geheven, tot de datum waarop België Liechtenstein langs diplomatieke weg ervan in kennis stelt dat België met zulke toepassing akkoord gaat.”.

Met betrekking tot het federaal wetsontwerp tot goedkeuring van het akkoord met Andorra, dat een quasi identiek toepassingsgebied kent, leidde de Raad van State hieruit af dat het akkoord, zij het met een uitgestelde inwerkingtreding, de kwalificatie van gemengd verdrag moest krijgen. Artikel 3, §1, van het akkoord verklaarde immers dat de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de belasting van niet-inwoners onder het toepassingsgebied van het akkoord vallen.

Ook artikel 3, §3, is van toepassing op de vier vermelde inkomstenbelastingen. De onroerende voorheffing maakt historisch gezien deel uit van de deze vier belastingen (zie WIB, titel VI – Aan de vier belastingen gemene bepalingen, artikelen 251-260ter WIB).

De jongste jaren wordt de onroerende voorheffing evenwel niet meer verrekend met deze inkomstenbelastingen, wat ook toeliet om deze belasting te regionaliseren.

Overeenkomstig artikel 3, eerste lid, 5°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, is de onroerende voorheffing, die één van de wijzen van inning van de inkomstenbelastingen is, een gewestelijke belasting, die wordt geheven door het Vlaamse Gewest zelf. Bijgevolg is de instemming van het Vlaams Parlement met dit akkoord vereist.

Bovendien is door gebruik te maken van de mogelijkheid tot notificatie in artikel 3, 3°, het toepassingsgebied van het akkoord met Liechtenstein uitgebreid tot alle belastingen die in België ‘door of ten behoeve van de staatskundige onderdelen en de plaatselijke gemeenschappen worden geheven’. Dit geldt van zodra België de partner langs diplomatieke weg in kennis stelt van zijn instemming met de toepassing van deze bepaling (artikel 3, §3). Deze eenzijdige beslissing tot uitbreiding met de belastingen van de gemeenschappen en de gewesten, maar ook met de lokale belastingen, werd na intrafederale consensus genomen en genotificeerd aan Liechtenstein. Bijgevolg is ook de goedkeuring van de Vlaamse Gemeenschap vereist, aangezien haar belastingen eveneens onder het akkoord kunnen vallen.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

1. Het akkoord

In de preambule stellen België en Liechtenstein dat zij de mogelijkheid om hun respectieve belastingwetgeving ten uitvoer te brengen, willen versterken. Beide partijen wensen ook de termijnen en de voorwaarden vast te leggen voor het regelen van de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden.

Artikel 1

Artikel 1 beschrijft het doel en de werkingssfeer van het akkoord. Via hun bevoegde overheden verlenen de verdragsluitende staten elkaar bijstand door gegevens uit te wisselen die ‘naar verwachting relevant zijn’ voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van hun nati-

onale wetgeving met betrekking tot de in het akkoord bedoelde belastingen. De bijstand omvat in elk geval de inlichtingen waarvan wordt verwacht dat zij relevant zullen zijn voor de bepaling, de vestiging en de invordering van de beoogde belasting, alsook voor de onderzoeken of vervolgingen die daarmee verband houden. De bijstand heeft betrekking op elke persoon die in één van de beide verdragsluitende staten is onderworpen aan de bedoelde belasting.

De norm van ‘waarschijnlijke relevantie’ heeft tot doel te verzekeren dat de gegevensuitwisseling zo ruim mogelijk is, waarbij evenwel duidelijk wordt aangegeven dat het de partijen niet vrij staat om naar inlichtingen te hengelen of te vragen naar informatie waarvan het weinig waarschijnlijk is dat zij relevant zal zijn voor de opheldering van de fiscale toestand van een belastingplichtige.

Het feit dat de werkelijke relevantie van de inlichtingen pas definitief kan worden beoordeeld nadat de verzoekende partij ze heeft ontvangen, mag op zich geen voldoende reden zijn voor de aangezochte partij om de informatie niet te verstrekken. Het is bovendien niet noodzakelijk dat er aanwijzingen van belastingfraude in het dossier voorkomen. Het volstaat dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat de inlichtingen relevant zijn.

Artikel 2

Artikel 2 betreffende het rechtsgebied stelt dat de aangezochte partij niet verplicht is inlichtingen te verstrekken die niet in het bezit zijn van haar overheden of die noch in het bezit zijn van of verkrijgbaar zijn door personen die zich binnen het rechtsgebied van die partij bevinden.

Het woord ‘overheden’ moet ruim worden geïnterpreteerd. Naast de belastingdiensten worden ook alle openbare diensten, instellingen en inrichtingen bedoeld die zijn verplicht hun beschikbare informatie te verstrekken aan ambtenaren die zijn belast met de vestiging of de invordering van belastingen.

De verplichting om gegevens mee te delen wordt niet beperkt door de woonplaats of de nationaliteit van de persoon waarmee de inlichtingen verband houden of van de persoon die in bezit is van de inlichtingen.

Artikel 3

Artikel 3 somt de belastingen op waarop het akkoord van toepassing is. Voor België betreft het de vier inkomstenbelastingen (personenbelasting, vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting en belasting van niet-inwoners) die worden geheven, en de belasting over de toegevoegde waarde (btw). Zoals hoger vermeld omdat dit ook de onroerende voorheffing die historisch deel uitmaakt van deze vier inkomstenbelastingen, en inmiddels een gewestbelasting is waarbij het Vlaamse Gewest zelf instaat voor de inning ervan.

Paragraaf 2 bepaalt dat het akkoord ook van toepassing is op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van ondertekening van het akkoord worden gevestigd indien de bevoegde overheden van beide partijen zulks overeenkomen. De bevoegde overheden brengen elkaar op de hoogte van alle belangrijke wijzigingen in hun wetgeving die een invloed kunnen hebben op de uit het akkoord voortvloeiende verplichtingen.

Paragraaf 3 verduidelijkt dat het akkoord niet van toepassing is op de belastingen die door of ten behoeve van staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen worden geheven, tot de datum waarop België Liechtenstein langs diplomatieke weg ervan in kennis stelt dat het met zulke toepassing akkoord gaat.

Deze paragraaf werd op verzoek van België ingevoegd. Liechtenstein kon daarmee akkoord gaan, maar vroeg om de bepaling ook te laten gelden voor de Liechtensteinse lokale overheden, wat door België werd aanvaard.

Artikel 4

Artikel 4 geeft een aantal gebruikelijke definities zoals ‘vennootschap’, ‘bevoegde overheid’ (voor België betreft het de federale minister van Financiën of diens vertegenwoordiger), ‘inlichtingen’, ‘persoon’ en ‘belasting’. Het gaat doorgaans om gebruikelijke definities. Een aantal begripsomschrijvingen komt eveneens voor in de algemene belastingovereenkomsten die betrekking hebben op de inkomstenbelastingen.

Artikel 5

Artikel 5 heeft betrekking op de uitwisseling van inlichtingen op verzoek.

De algemene regel is overeenkomstig paragraaf 1 dat de aangezochte partij op verzoek inlichtingen moet verstrekken. Het is duidelijk dat het akkoord enkel van toepassing is op de uitwisseling van de gevraagde informatie die betrekking heeft op een specifieke controle, een specifiek verhoor of onderzoek, en niet op de automatische of spontane gegevensuitwisseling. De OESO wilde gerichte normen instellen voor de uitwisseling van inlichtingen die in de hele wereld kunnen worden toegepast en die door alle financiële centra en alle rechtsgebieden met lage of beperkte belasting kunnen worden goedgekeurd. Het OESO-modelakkoord wil daarom een passend evenwicht bereiken tussen enerzijds de noodzaak om de toegang tot betrouwbare financiële inlichtingen vast te leggen, en anderzijds de noodzaak om te vermijden dat de economie van de betrokken staten lasten zouden worden opgelegd op het vlak van fiscale discipline die deze landen te zwaar en zelfs irrealistisch zouden beschouwen.

De inlichtingen moeten worden uitgewisseld ongeacht of de aangezochte partij die informatie nodig heeft voor haar eigen belastingdoeleinden. Deze bepaling is noodzakelijk. Indien er wel een fiscaal belang zou zijn vereist, zou de gegevensuitwisseling ondoeltreffend kunnen worden. Het is echter niet nodig dat het gaat om een belastingaangelegenheid waarbij sprake is van een opzettelijke handeling.

Paragraaf 2 preciseert dat de aangezochte partij alle middelen moet aanwenden om de gevraagde informatie te verkrijgen en zich niet mag verlaten op inlichtingen die in het bezit zijn van haar belastingadministratie.

Paragraaf 3 bepaalt dat de aangezochte partij gegevens moet verstrekken in de vorm van getuigenverklaringen of voor echt verklaarde afschriften van oorspronkelijke stukken, voor zover dat op grond van haar wetgeving is toegestaan.

Paragraaf 4 wijkt af van de nationale wetgeving in die zin dat hij stelt dat het feit dat informatie in het bezit is van een bank, een andere financiële instelling en personen die werkzaam zijn in de hoedanigheid van een vertegenwoordiger of een vertrouwenspersoon, geen reden mag zijn om inlichtingen niet te verstrekken. De aangezochte partij moet ook inlichtingen verstrekken met betrekking tot de eigendom van vennootschappen, partnerships, gemeenschappelijke beleggingsstelsels, trusts, stichtingen en andere stelsels. Deze paragraaf wil de uitwisseling van inlichtingen effectief doen plaatsvinden, zelfs indien de wetgeving of de interne regelgeving de aangezochte partij verhinderen om de informatie te verkrijgen. De paragraaf verschilt ook van het OESO-modelverdrag.

Paragraaf 5 somt op welke gegevens het verzoek om inlichtingen moet bevatten. De procedure van de gegevensuitwisseling mag er niet toe leiden dat de last van het proces van de bepaling, de vestiging of de invordering van een belasting wordt doorgeschoven naar de aangezochte partij.

Paragraaf 6 bepaalt dat de aangezochte partij de informatie zo vlug mogelijk moet verstrekken. Wanneer er onverwacht vertraging optreedt bij het verwerven van de gevraagde inlichtingen, brengt de aangezochte partij de verzoekende partij daarvan op de hoogte.

Artikel 6

Artikel 6 beschrijft de regeling voor belastingcontroles in het buitenland. De aangezochte partij kan, zonder dat zij daartoe is verplicht, vertegenwoordigers van de verzoekende partij de toelating geven om op haar grondgebied personen te ondervragen en documenten te raadplegen met schriftelijke toestemming van de betrokken personen. De aangezochte partij mag de voorwaarden bepalen waaronder de controles plaatsvinden.

Overeenkomstig paragraaf 2 kan de aangezochte partij ook toestaan dat vertegenwoordigers van de andere partij aanwezig zijn bij een belastingcontrole die de aangezochte partij op haar grondgebied uitvoert.

Volgens paragraaf 3 stelt de bevoegde overheid van de overeenkomstsluitende partij die controle uitvoert, de bevoegde overheid van de andere partij in kennis van tijdstip en plaats van de controle, de identiteit van de controleur en de vereiste procedures en voorwaarden.

Artikel 7

Artikel 7 bepaalt in welke gevallen de aangezochte partij mag weigeren de gevraagde inlichtingen te verstrekken:

- wanneer het verzoek niet conform het akkoord is ingediend;
- wanneer de verzoekende partij niet alle beschikbare middelen heeft aangewend om de inlichtingen te verkrijgen, behalve wanneer de aanwending van die middelen tot onevenredige moeilijkheden zou leiden;
- wanneer het bekendmaken van de informatie in strijd zou zijn met de openbare orde;
- wanneer de bescherming van vertrouwelijkheid van toepassing is op de inlichtingen, of de informatie een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zou onthullen;
- wanneer door de inlichtingen de toepassing mogelijk wordt van een bepaling van de belastingwetgeving van de verzoekende partij die discriminatie inhoudt.

De aangezochte partij is niet verplicht administratieve maatregelen te treffen die afwijken van haar wetgeving en administratieve praktijk. Ze is evenmin verplicht inlichtingen te verkrijgen en te verstrekken die de bevoegde overheid van de verzoekende partij ingevolge haar eigen recht of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden niet zou kunnen verkrijgen.

Een verzoek kan niet worden afgewezen wanneer de belastingvordering wordt betwist.

Artikel 8

Artikel 8 legt het vertrouwelijk karakter van de verkregen informatie vast. De inlichtingen mogen niet ter kennis worden gesteld van andere personen, entiteiten of overheden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van de bevoegde overheid van de aangezochte partij.

Artikel 9

Artikel 9 bepaalt welke partij de kosten van de bijstand draagt. De aangezochte partij neemt in principe de indirecte kosten (activiteiten van ambtenaren, afschriften van documenten enzovoort) ten laste. Directe kosten die specifiek zijn gemaakt (bijvoorbeeld het inschakelen van externe raadgevers) worden gedragen door de verzoekende partij.

De bevoegde overheden kunnen evenwel geval per geval onderling overeenkomen de kosten anders te verdelen. Zij plegen vooraf overleg wanneer de kosten naar verwachting aanzienlijk zullen zijn.

Artikel 10

Artikel 10 heeft betrekking op de regeling door onderling overleg van moeilijkheden of twijfelpunten inzake de interpretatie of de toepassing van het akkoord. De partijen zoeken ook naar overeenstemming over de te volgen procedures. Hun bevoegde overheden kunnen rechtstreeks met elkaar contact opnemen. De verdragspartijen kunnen ook beslissen andere vormen van geschillenbeslechting toe te passen.

Artikel 11

Artikel 11 bepaalt dat het bijgevoegde protocol een integrerend deel van het akkoord vormt.

Artikel 12

Artikel 12 stelt dat de partijen alle wetgevende maatregelen treffen die nodig zijn om te voldoen aan en ter uitvoering van de verdragsbepalingen.

Artikel 13

Artikel 13 bepaalt dat het akkoord in werking treedt op de datum van de laatste kennisgeving waarbij de partijen elkaar hebben gemeld dat hun interne procedure is beëindigd. De bepalingen van het akkoord vinden toepassing voor alle ingediende verzoeken, doch alleen met betrekking tot belastbare tijdperken die aanvangen op of na 1 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin het akkoord in werking is getreden. Wanneer er geen belastbaar tijdperk is, is het akkoord van toepassing met betrekking tot belastingen die zijn verschuldigd ter zake van belastbare feiten die zich voordoen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op het jaar waarin het akkoord in werking is getreden.

Artikel 14

Artikel 14 biedt elke partij de mogelijkheid om het akkoord schriftelijk te beëindigen. De beëindiging wordt van kracht op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een periode van drie maanden na de datum waarop de andere partij de kennisgeving van beëindiging heeft ontvangen. Verzoeken die worden ontvangen tot de datum van beëindiging, worden behandeld in overeenstemming met de bepalingen van het akkoord. Na de beëindiging van het akkoord blijven de partijen gebonden door artikel 8 met betrekking tot alle inlichtingen die ingevolge het akkoord werden verkregen.

2. Het protocol

In het protocol, dat volgens artikel 11 een integrerend deel van het akkoord vormt, zijn België en Liechtenstein een aantal bepalingen overeengekomen.

Met betrekking tot de uitwisseling van inlichtingen op verzoek (artikel 5) zijn de partijen overeengekomen dat de belastingplichtige mag worden ingelicht omtrent het voornemen om een verzoek om inlichtingen in te dienen, tenzij de persoon in kwestie is onderworpen aan een strafrechtelijk onderzoek. Het is evenwel niet noodzakelijk dat te doen als het informeren van de belastingplichtige het onderzoek in gevaar brengt (paragraaf 1).

Het is niet noodzakelijk de naam van de belastingplichtige te verstrekken indien zijn identiteit uit gelijksoortige gegevens kan worden afgeleid (paragraaf 2).

Paragraaf 3 geeft uitleg over ‘directe kosten’.

Officiële mededelingen, met inbegrip van verzoeken om inlichtingen, in verband met of ingevolge de verdragsbepalingen, moeten schriftelijk worden gedaan en rechtstreeks aan de bevoegde overheid van de andere verdragsluitende partij worden gericht. Voor België is de bevoegde overheid de FOD Financiën (paragraaf 4).

De partijen verbinden zich ertoe andere mogelijkheden tot wederzijdse samenwerking en voordeel te onderzoeken. Na de inwerkingtreding van het akkoord zullen zij gezamenlijk de mogelijkheid onderzoeken om een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting te sluiten (paragraaf 5).

Het akkoord en het protocol zijn enkel opgesteld in het Engels. Naast deze twee authentieke teksten, wordt een vertaling ervan naar het Nederlands voorgelegd aan de leden van het Vlaams Parlement.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Ondertekening en gemengde aard van het akkoord

Na de onderhandelingen tussen de federale overheid en de Liechtensteinse autoriteiten, ondertekenden zij het akkoord in Brussel op 10 november 2009.

In een aantal adviezen op vraag van de federale overheid, heeft de afdeling Wetgeving van de Raad van State echter verklaard dat het sluiten van die verdragen niet alleen het volgen van de procedure eigen aan gemengde verdragen noodzakelijk maakt, maar dat eveneens intrafederaal overleg moet worden gepleegd over het opmaken van soortgelijke verdragen. De Raad van State stelde vast dat zij ooit van toepassing kunnen zijn op de niet-federale belastingen – de inwerkingtreding daarvoor wordt in een aantal gevallen uitgesteld tot een eventuele uitwisseling van nota's – maar deze potentieel gemengde aard van het akkoord volstaat om nu al ook de goedkeuring van de deelstaten te vereisen.

Tijdens zijn vergadering van 26 oktober 2010 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van het akkoord vast. Zowel de federale staat als de gewesten en de gemeenschappen worden bevoegd geacht, aangezien alle belastingen die zij heffen, nu of later onder het akkoord vallen.

Ingevolge de beslissing van de ICBB van 9 juli 2008 worden de leden van de ICBB geacht met de in de WGV bereikte consensus in te stemmen, behoudens bezwaar binnen de dertig dagen na de notificatie van het verslag aan hen. In een brief van 20 januari 2011 deelde de voorzitter van de ICBB mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd. De ICBB heeft de consensus in de WGV dus stilzwijgend bekrachtigd en die bijgevolg uitvoerbaar gemaakt.

Per brief van 9 maart 2011 heeft de FOD Financiën Liechtenstein ervan in kennis gesteld dat het akkoord aan Belgische zijde ook van toepassing zal zijn op de staatkundige onderdelen van België, in toepassing van artikel 3, 3° (supra, I, 5.). Dit geldt dus zowel voor de Vlaamse Gemeenschap als voor het Vlaamse Gewest. De federale brief wordt in het Parlement ter informatie neergelegd.

2. Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (SARiV)

De SARiV bracht op 9 juli 2012 zijn advies 2012/16 uit over de akkoorden met Andorra, Liechtenstein en Gibraltar, waarin hij zich akkoord verklaart met de drie voorontwerpen van instemmingsdecreet. Voor een schets van het globale kader verwijst de Raad naar eerder uitgebrachte adviezen waarin hij aandacht vroeg voor de wijze waarop de verdragspartners worden geïnformeerd over de fiscale bevoegdheden van Vlaanderen.

De Vlaamse Regering antwoordt op die laatste opmerking dat het intrafederale samenwerkingsakkoord waarover nu wordt onderhandeld, daartoe moet bijdragen. Hierop wordt nader ingegaan in de toelichting van de regering bij het advies van de Raad van State. Bovendien verwijst de FOD Financiën in zijn brief aan de Liechtensteinse eerste minister naar de bevoegdheid van de gemeenschappen en de gewesten.

3. Advies van de Raad van State

De afdeling Wetgeving van de Raad van State maakte in zijn advies van 30 oktober 2012 (kenmerk 52.174/1) vier opmerkingen over het voorontwerp van instemmingsdecreet.

De Raad van State stelt de vraag wie in België een gevolg zal geven aan een verzoek om inlichtingen vanwege de Liechtensteinse overheid. Aangezien het om een gemengd verdrag gaat, kunnen onder ‘bevoegde autoriteit’ verschillende overheden in België worden verstaan. Daarom beveelt de Raad van State aan om aan Belgische zijde te voorzien in een coördinatiemechanisme en -orgaan, zodat de bevoegde autoriteiten van de andere verdragspartij weten tot wie zij een verzoek om inlichtingen moeten richten en de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten onderling kunnen uitmaken op welke wijze gevolg wordt gegeven aan een concreet verzoek. De Raad van State stelt voor daarover een intrafederaal samenwerkingsakkoord te sluiten.

De Raad van State merkt op dat het instemmingsdecreet kan worden aangevuld met normatieve bepalingen inzake administratiefrechtelijke of strafrechtelijke beteugeling en dwanguitvoering, indien wordt geweigerd mee te werken aan onderzoeksverrichtingen.

Bij het onderzoek van de tekst van het akkoord kwam de Raad van State tot de bevinding dat, indien wordt vastgehouden aan de ruimere lezing van artikel 3, §3, van het akkoord, de Vlaamse Gemeenschap wel degelijk is bevoegd.

Tot slot acht de Raad van State het niet nodig dat het ontwerp van decreet apart instemming verleent met het protocol bij het akkoord. Het protocol maakt immers een integreerend deel uit van het akkoord.

De Vlaamse Regering antwoordt als volgt op dit advies van de Raad van State.

Wat de aanbeveling tot oprichting van een coördinatiemechanisme en -orgaan betreft, wijst de Vlaamse Regering op het feit dat de Vlaamse overheid, de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten sinds 2011 overleg plegen met het oog op het stroomlijnen van de intrafederale en de internationale samenwerking bij het toepassen van gemengde belastingverdragen. Dit heeft ertoe geleid dat twee ontwerpen van samenwerkingsakkoord al in ruime mate zijn uitgewerkt. Het ene samenwerkingsakkoord heeft betrekking op het uitwisselen van fiscale inlichtingen en het andere akkoord gaat over wederzijdse invorderingsbijstand. Het is de ambitie van de Vlaamse Regering dat beide samenwerkingsakkoorden samen met de gemengde belastingverdragen die nu al zijn ondertekend, in werking zouden treden.

Wat de suggestie van de Raad van State betreft tot aanvulling van het ontwerp van decreet met het oog op het sanctioneren van de weigering tot medewerking aan een fiscaal onderzoek, acht de Vlaamse Regering zulke aanvulling overbodig. Op federaal niveau worden strafrechtelijke of administratiefrechtelijke sanctiebepalingen evenmin opgenomen in de instemmingswetten. De reden hiervoor is dat de belastingadministratie voor het verkrijgen van de nodige informatie in principe gebruikmaakt van de gemene procedure die hiervoor is voorzien in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen (WIB, 1992, hoofdstuk III – Onderzoek en controle, opgenomen in titel VII – Vestiging en invordering van de belastingen). Dit betekent dat bij een gebrek aan, of een gemis van medewerking de belastingadministratie de strafrechtelijke en administratieve sancties kan opleggen die zijn voorzien bij het overtreden van de wettelijke bepalingen ter zake (WIB, 1992, hoofdstuk X – Strafbepalingen, opgenomen in titel VII – Vestiging en invordering van de belastingen), alsook in het Strafwetboek (artikelen 220-224). Dit geldt ook voor de onroerende voorheffing die door het WIB van 1992 wordt geregeld. Voor de eigenlijke gewestbelastingen, die op leegstand bijvoorbeeld, worden in het decreet ter zake enkele sanctiemodaliteiten voorzien, en voor de invorderingsaspecten die niet zijn geregeld, worden de regels van het WIB van 1992 mutatis mutandis steevast van toepassing verklaard. Voor de oneigenlijke gewestbelastingen die de Vlaamse overheid zelf al int, bijvoorbeeld de ver-

keersbelasting en de belasting op inverkeerstelling, opgenomen in het Wetboek van de met Inkomstenbelastingen Gelijkgestelde Belastingen (WIGB), wordt in artikel 2, WIGB, een aantal sanctiemodaliteiten uit het WIB 1992 van toepassing verklaard.

Inzake de bevoegdheidsverdeling, kunnen we stellen dat de gemeenschappen enkel fiscale bevoegdheid hebben op basis van artikel 170, §2, van de Grondwet. Die belastingsbevoegdheid is echter beperkt tot materies waarop nog geen belasting wordt geheven. Dit impliceert dat de gemeenschappen enkel nieuwe belastingen kunnen invoeren op zogenaamde ‘maagdelijke materies’. Tot op heden bestaan er nog geen gemeenschapsbelastingen. Dat betekent dat een dubbelbelastingverdrag enkel van toepassing kan zijn op de gemeenschappen als er sprake is van ‘alle andere belastingen’ of ‘belastingen van elke soort en benaming’. Zoals aangegeven in punt I.5 heeft België – na intrafederale consensus – gebruikgemaakt van de mogelijkheid om het toepassingsgebied van het akkoord uit te breiden tot belastingen die door de staatkundige onderdelen of de plaatselijke gemeenschappen worden geheven.

Het ontwerp van instemmingsdecreet werd aangepast, overeenkomstig de suggestie van de Raad van State.

4. Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

De Raad van de SERV besliste tijdens zijn vergadering van 12 september 2012 geen advies uit te brengen wegens de beperkte sociaal-economische impact voor Vlaanderen.

De Vlaamse Regering neemt hiervan akte en meent dat met deze beslissing voldaan is aan de voorwaarden van het decreet van 7 mei 2004 inzake de SERV.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

**Voorontwerp van decreet houdende instemming met
het akkoord tussen het Koninkrijk België en
het Vorstendom Liechtenstein
inzake de uitwisseling van inlichtingen
met betrekking tot belastingaangelegenheden,
en het protocol,
ondertekend te Brussel op 10 november 2009**

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, en het protocol, ondertekend te Brussel op 10 november 2009, zullen volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Het akkoord tussen het Koninkrijk België en het Vorstendom Liechtenstein inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, ondertekend te Brussel op 10 november 2009, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 8 februari 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS